

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
I. Wartości podstawowe	9
I.A. Jakość życia	11
I.A.1. Decentralizacja władzy	11
I.A.2. Potrzeby i ich zaspokajanie	11
I.A.3. Podstawowe wartości w życiu publicznym	13
I.A.4. Deklaracja z Rio de Janeiro w Sprawie Środowiska i Rozwoju	14
I.B. Rozwój zrównoważony	16
I.B.1. Koncepcja Agenda 21	16
I.B.2. Rozwój gospodarczy	17
I.B.3. Rozwój społeczny	17
I.B.4. Rozwój ekologiczno-przestrzenny	18
I.B.5. Rola władz i administracji publicznej w procesie stymulowania rozwoju	18
I.B.6. Stymulowanie rozwoju gospodarczego	20
I.B.7. Konkurencyjność gminy	24
II. Elementy procesu zarządzania	27
II.A. Podstawowe elementy struktury procesu zarządzania	29
II.A.1. Struktura procesu zarządzania	29
II.A.2. Planowanie jako element procesu zarządzania	31
II.A.3. Cykliczny charakter zarządzania gminą	31
II.B. Rozwiązywanie problemów	33
II.B.1. Rozwiązywanie problemów w procesie planowania	33
II.B.2. Etapy rozwiązywania problemu	33
II.B.3. Definiowanie problemu	34
II.B.4. Określanie wariantowych możliwości rozwiązania problemu	34
II.B.5. Ocena i wybór jednego z wariantów rozwiązania problemu (decyzja)	34
II.B.6. Wdrożenie wybranego rozwiązania (decyzji)	35
II.B.7. Kontrola skuteczności wybranego sposobu rozwiązania problemu	35
II.C. Technika pracy zespołowej i grupowego podejmowania decyzji	35
II.C.1. Zalety pracy zespołowej	35
II.C.2. Ujemne strony pracy zespołowej	36
II.C.3. Technika Grupy Nominalnej	36
II.C.4. Metoda Delficka	39
III. Strategia lokalnego rozwoju	41
III.A. Istota strategicznego planowania rozwoju	43
III.A.1. Planowanie i programowanie rozwoju	43
III.A.2. Klienci i akcjonariusze władzy	45
III.A.3. Zarządzanie a rządzenie	47
III.A.4. Strategia rozwoju gminy	49
III.A.5. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	52
III.A.6. Strategia rozwoju a planowanie przestrzenne	53
III.B. Organizacja procesu strategicznego planowania rozwoju	57
III.B.1. Podstawy prawne	57
III.B.2. Główne etapy prac nad strategią rozwoju gminy	57
III.B.3. Ramowy harmonogram prac nad strategią rozwoju gminy	59
III.B.4. Źródła finansowania prac nad strategią rozwoju gminy	59
III.B.5. Zespół ds. strategicznego planowania rozwoju	60
III.B.6. Szkolenia pracowników samorządowych	62
III.B.7. Pomoc konsultantów i ekspertów	62
III.B.8. Środki techniki biurowej	63
III.C. Partnerstwo w kreowaniu rozwoju gminy	64
III.C.1. Jawność i partnerstwo	64
III.C.2. Struktura i zadania Konwentu Rozwoju Gminy	65
III.C.3. Organizacja pracy Konwentu Rozwoju Gminy	67

IV. Raport o stanie gminy	69
IV.A. Struktura raportu o stanie gminy	71
IV.A.1. Ogólna charakterystyka raportu o stanie gminy	71
IV.A.2. Struktura informacji	72
IV.B. Źródła informacji o stanie gminy	74
IV.B.1. Informacje z urzędu gminy i innych instytucji	74
IV.B.2. Badania statystyczne i wywiady	74
IV.B.3. Opracowania specjalistyczne	79
IV.C. Redagowanie raportu o stanie gminy	79
IV.C.1. Podstawowe reguły redakcyjne	79
IV.C.2. Publikacja i rozpowszechnienie	81
V. Formułowanie treści strategii rozwoju gminy	83
V.A. Analiza uwarunkowań rozwojowych	85
V.A.1. Kierowanie rozwojem gminy	85
V.A.2. Prognozowanie rozwoju gminy	85
V.A.3. Analiza SWOT	86
V.B. Analiza uwarunkowań rozwojowych gminy	89
V.B.1. Charakterystyka środowiska społecznego	89
V.B.2. Analiza uwarunkowań makroekonomicznych	90
V.B.3. Ocena stanu infrastruktury technicznej	91
V.C. Ocena zmian w strukturze przestrzennej gminy	92
V.C.1. Ocena gminnego rynku nieruchomości	92
V.C.2. Ocena przyszłego zapotrzebowania na nieruchomości	93
V.C.3. Analizy uwarunkowań rozwojowych w układzie przestrzennym gminy	94
V.D. Przykłady wyników analiz	98
V.D.1. Dane ogólnopolskie	98
V.D.2. Dane z wybranych miast	99
V.E. Formułowanie misji, wizji oraz kluczowych problemów rozwojowych	104
V.E.1. Misja gminy	104
V.E.2. Wizja rozwoju gminy	105
V.E.3. Kluczowe problemy rozwojowe	106
V.F. Formułowanie strategicznych programów gospodarczych	107
V.F.1. Strategiczne plany działania	107
V.F.2. Strategiczne programy gospodarcze	110
VI. Wdrażanie strategii rozwoju gminy	117
VI.A. Podstawowe narzędzia wdrażania strategii rozwoju	119
VI.A.1. Planowanie w aspekcie strategicznym i taktycznym	119
VI.A.2. Koordynacja współpracy	119
VI.A.3. Monitorowanie realizacji strategii rozwoju	122
VI.B. Aktywne gospodarowanie mieniem komunalnym	122
VI.B.1. Zarządzanie mieniem komunalnym	122
VI.B.2. Wieloletnie programowanie inwestycji	124
VI.B.3. Budżet i budżetowanie	125
VI.B.4. Budżet w układzie zadań	126
VI.B.5. Model analizy finansowej	127
VI.C. Jakościowe podejście do zarządzania gminą	131
VI.C.1. Uwarunkowania organizacyjne	131
VI.C.2. Kompleksowe doskonalenie jakości zarządzania (TQM)	131
VI.C.3. Kompleksowe usprawnianie procesu pracy	134
VI.D. Konflikt w strukturze organizacyjnej	136
VI.D.1. Istota i źródła konfliktu	136
VI.D.2. Opór i zarządzanie zmianą	137
Zakończenie	139